

obsah

„Len“ historicky najnižšia miera nezamestnanosti nestačí

2

V najsledovanejšom ukazovateli trhu práce, nezamestnanosti, je ČR niekoľko posledných rokov jednotkou nielen v Európe, ale snáď aj vo svete. Slovensko zaostáva do značnej miery vďaka výrazným regionálnym rozdielom. Naopak v Českej republike je distribúcia nezamestnaných rovnomernejšia. Kľúčovým ukazovateľom z pohľadu efektívnosti pracovného trhu je miera využitia dostupnej pracovnej sily, t.j. percento zamestnanosti. Kým u nás sa toto percento blíži k hodnote 66 % u našich susedov sa blíži až k 74 %. Priepasť v zamestnanosti sa zväčšuje s rastúcim vekom a najmä v mužskej populácii. Výrazné rozdiely vidieť aj v zamestnávaní cudzincov, kým u nás sa ich počet koncom roka 2017 blížil k 50 tisícom, v ČR bol kvalifikovaný odhad za rok 2016 zhruba 380 tisíc plus 80 tisíc v pozícii živnostníka. Český trh práce má aj viac voľných pracovných miest. U našich susedov je ich pri počte 315 tisíc takmer 4 krát viac ako u nás (84 tisíc).

Je lepšie euro alebo koruna?

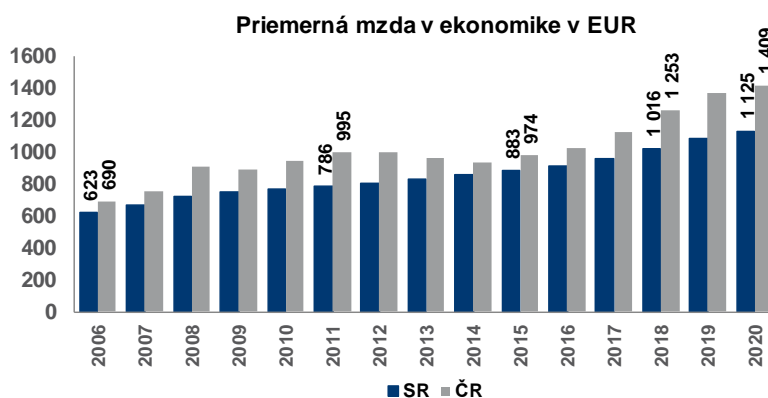
3

Slovensko a Česko po rozdelení spoločnej republiky prešli podobnú cestu. Stali sa členmi NATO, EÚ, OECD a zaradili sa medzi „bohaté krajiny“. Jedným z významných rozdielov ich smerovania, bolo rozhodnutie Slovenskej republiky prijať Euro za svoju meno, krok, ktorý Česká republika zatiaľ nezopakovala. Tento krok hneď podstúpil prvú skúšku vo forme Veľkej recesie a gréckej dlhovej krízy. V článku sa pozrieme, ktoré z rozhodnutí bolo pre občanov krajiny lepšie.

Kontakty:

robert_prega@tatrabanka.sk, juraj_valachy@tatrabanka.sk, boris_fojtik@tatrabanka.sk, tibor_lorincz@tatrabanka.sk

Situácia na trhu práce sa odzrkadľuje v silnejšom raste miezd v ČR.

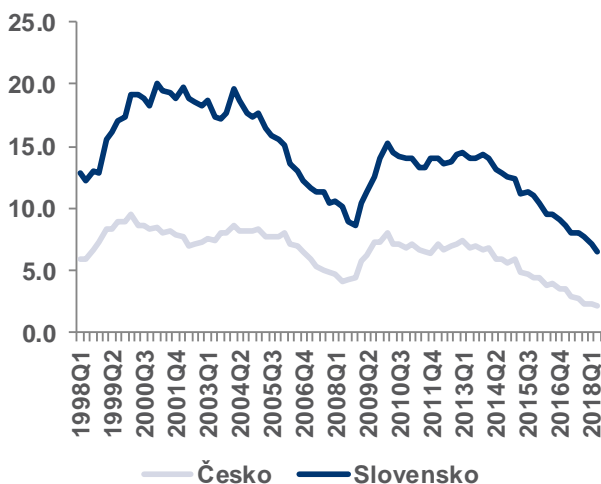
Zdroj: Eurostat, Tatra banka RESEARCH, Raiffeisen RESEARCH

„Len“ historicky najnižšia miera nezamestnanosti nestačí

Výročie vzniku Česko-Slovenska poskytuje ideálnu príležitosť na analýzu a porovnanie rôznych aspektov vývoja jednotlivých krajín, ktoré pred sto rokmi vytvorili nový štát na mape Európy. Jedným z nich je aj trh práce. **V najsledovanejšom ukazovateli tohto trhu, nezamestnanosti, je ČR niekoľko posledných rokov jednotkou nielen v Európe, ale snáď aj vo svete.** V druhom kvartáli 2018 zopakovala miera nezamestnanosti v ČR historicky najnižšiu úroveň 2,3 %. Druhé v poradí je s odstupom viac ako 1 p.b. Nemecko. Slovensku sa taktiež niekoľko kvartálov za sebou darí zlepšovať historické minimum v miere nezamestnanosti, avšak jej úroveň je násobne vyššia. S hodnotou 6,6 % bolo Slovensko v druhom kvartáli 2018 tesne pod priemerom Európskej únie.

Z historického pohľadu to nie je nič prekvapivé. Nedokázali to zmeniť tak socialistickí plánovači ako ani trhovo riadené ekonomiky za posledných takmer 30 rokov. Slabšia ekonomická výkonnosť a s tým spojená vyššia miera nezamestnanosti v porovnaní s ČR je odvekým problémom. V čom sú dnes najväčšie rozdiely a prečo je miera nezamestnanosti v Čechách o toľko nižšia?

Miera nezamestnanosti, %

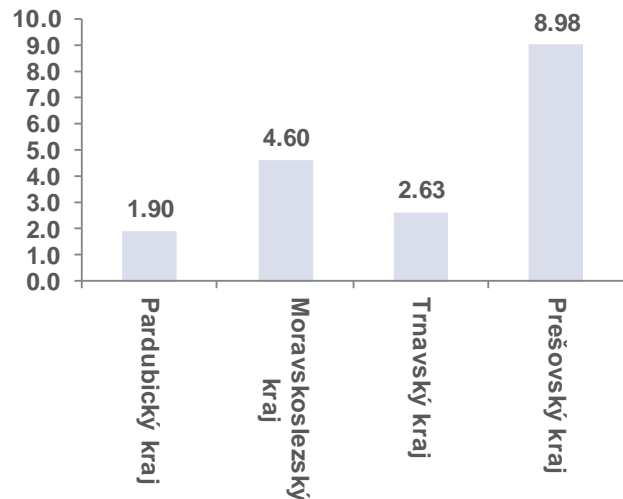
Zdroj: Eurostat, Tatra banka RESEARCH

Regionálne rozdiely v ČR výrazne menšie

Výrazným problémom Slovenska sú veľké regionálne rozdiely v miere nezamestnanosti. Naopak v Českej republike je distribúcia nezamestnaných rovnomernejšia. Miera nezamestnanosti v západnej časti Slovenska je s priemerom 3,3 % dokonca blízko priemeru ČR. Avšak druhá časť našej republiky: bystrický, prešovský a košický región majú spolu priemernú mieru nezamestnanosti až 8,3 %. Dôvody sú už notoricky známe. Dlhodobé zaostávanie týchto regiónov znamenalo odchod významnej časti vzdelanej a skúsenej pracovnej sily mimo tieto regióny. **Dnes dokonca ani obdobie silného ekonomického boomu nedokáže generovať prácu pre nízko kvalifikovanú pracovnú silu, ktorá tvorí gro našej nezamestnanosti.** Príťažlivou okolnosťou je slabšia cestná infraštruktúra, ale aj geografická poloha na periférii Európskej únie hraničiacej s Ukrajinou, ktorá je v konflikte s Ruskom. Regióny s nadpriemernou mierou nezamestnanosti nie sú u našich susedov tak koncentrované ako u nás. Zároveň aj **priepasť medzi najlepšimi a najslabšími**

regiónmi je výrazne menšia. Región s najvyššou mierou nezamestnanosti je Moravskosliezsky (4,6 %) kraj s pozostatkami štrukturálnych problémov bývalého silne banicky orientovaného regiónu. Ďalší región s veľmi podobnou nezamestnanosťou a charakteristikou je Ústecký na severozápade Čiech susediaci síce s nemeckým, ale ekonomicky relatívne slabým regiónom.

NAJ regióny SR a ČR, %, september 18

Zdroj: ÚPSVaR, MP SV ČR, Tatra banka RESEARCH

Starší muži sa u nás uplatnia ťažšie

Okrem toho, že český trh práce má najnižšiu nezamestnanosť v rámci Európskej únie má zároveň aj pomerne vysokú mieru populácie participujúcej na pracovnom trhu. Takmer 76 % populácie vo veku 15-64 rokov je aktívnych na trhu práce, kým priemer únie je 73,4 %. Na Slovensku to bolo za rok 2018 o niečo viac ako 72 %. Za aktívneho môžeme považovať občana ak je pracujúci alebo nezamestnaný v zmysle, že si aktívne hľadá prácu. Kľúčovým ukazovateľom z pohľadu efektívnosti pracovného trhu je miera využitia dostupnej pracovnej sily, t.j. **percento zamestnanosti.** Kým u nás sa toto percento blíži k hodnote 66 % u našich susedov sa blíži až k 74 %. Dá sa povedať, že takto výrazný rozdiel v zamestnanosti je pre Slovensko ešte horšou správou ako rozdiel v nezamestnanosti. **Pri detailnejšom pohľade je vidieť, že viac zaostávame v zamestnávaní mužov ako žien.** Kým v prípade žien je to zhruba o 10 % menej u mužov to je o 12,5 % menej. **Priepasť v zamestnanosti sa zväčšuje s rastúcim vekom a najmä v mužskej populácii.** Naopak v prípade žien vo veku 55-64 rokov je rozdiel v miere zamestnanosti nižší ako v prípade celej populácie 15-64 rokov. Zamestnanosť mužov v najvyššej vekovej kategórii je v ČR (72 %) oproti Slovensku (57 %) vyššia o viac ako štvrtinu. Zaujímavý je aj pohľad na historický vývoj tohto ukazovateľa v oboch krajinách. Kým do roku 2010 sa tento rozdiel znižoval a u nás bolo zamestnaných 54 % mužov v tejto vekovej kategórii, v Čechách niečo cez 58 %. Počnúc rokom 2011 sa klesajúci trend zamestnanosti tejto vekovej kategórie v ČR obrátil, avšak u nás klesol ešte aj v tomto roku. **A kým my sme sa na historicky najvyššiu úroveň zamestnanosti vo veku 55-64 rokov z roku 2008 dostali opäť až minulý rok u našich susedov to bolo už v roku 2013.** Dnes je preto percento zapojenia mužov vo veku 55-64 rokov historicky najvyššie. O dôvodoch prečo na Slovensku nevieme viac zapojiť mužov v tomto veku do pracovnej aktivity by sme mohli aktuálne len špekulovať. Jedným z vysvetlení vyššej miery zamestnanosti býva využívanie krátkodobých pracovných úväzkov. V

tomto ohľade je rozdiel medzi krajinami Česko- Slovenska minimálny. Kým na Česku tvoria takéto typy úväzkov 6,2 % z celej zamestnanosti u nás 5,8 %.

Miera zamestnanosti, % z vek. kategórie populácie

2017	Od 15 -64 rokov		Od 25 -54 rokov		Od 55 -64 rokov	
	ČR	SR	ČR	SR	ČR	SR
Celkovo	73.6	66.2	86.7	80.0	62.1	53.0
Muži	80.9	72.0	93.7	86.3	71.7	56.6
Ženy	66.2	60.3	79.3	73.4	53.0	49.6

Zdroj: Eurostat, Tatra banka RESEARCH

Zahranční zamestnanci majú radšej Česko, voľných miest je tam výrazne viac

Na prehriatych pracovných trhoch oboch krajín je veľmi aktuálnou témou zamestnávanie zahraničných zamestnancov. V otázke prijímania a zamestnávania cudzincov v krajine je ČR výrazne pred nami. Počet cudzincov s povolením na pobyt na Slovensku bol v minulom roku 104 451. Toto číslo zahŕňa nielen pracujúcich cudzincov a predstavuje podiel na celej populácii 1,92 % . V Čechách je tento podiel až 4,51 % a zároveň výrazne viac zamestnancov, v porovnaní so Slovenskom, participuje na pracovnom trhu. **Kým u nás sa ich počet koncom roka 2017 blížil k 50 tisícom, v ČR bol kvalifikovaný odhad za rok 2016 zhruba 380 tisíc plus 80 tisíc v pozícii živnostníka.**

Posledný aspekt pracovného trhu, na ktorý sa pozrieme a opäť v ňom má ČR výrazne navrch, sú **voľné pracovné miesta. V Čechách je ich pri počte 315 tisíc takmer 4 krát viac ako u nás (84 tisíc).** Počet voľných pracovných miest (VPM) na jedného nezamestnaného je v ČR 1,4 kým u nás len 0,6. V Čechách by aj po zamestnaní všetkých uchádzačov o prácu zostalo 90 tisíc voľných pracovných miest u nás by naďalej zostalo vyše 60 tisíc nezamestnaných. Zaujímavý je aj pohľad na štruktúru voľných miest. Tá je až na dve výnimky vzácné podobná. Kým u nás výrazne vyčnieva potreba operátorov strojov a zariadení, tvorí 43 % všetkých VPM, tak v ČR to je „len“ 30 %. V štruktúre uchádzačov je tento rozdiel kompenzovaný najmä vyššou potrebou nekvalifikovanej pracovnej sily. Poukazuje to u nás na väčší nedostatok kvalitnej pracovnej sily alebo na zvýšenú potrebu nízko-kvalifikovaných pracovných pozícií? Kým sa jedna z týchto dvoch alternatív nenaplní, ťažko sa nám bude ďalej stláčať miera nezamestnanosti nižšie. **Vzhľadom na to, že zvyšovanie minimálnej mzdy bude vytláčať menej náročné pozície z nášho trhu čím ďalej tým viac, vzdelávanie a zmysluplná rekvalifikácia je naša jediná cesta.**

Logickým dôsledkom takejto rozdielnosti na pracovnom trhu je aj rozdiel vo výške rastu miezd. V 2Q 2018 rástli nominálne mzdy na Slovensku o 6,4 %, zatiaľ čo v ČR o 8,6 % medziročne. Prierezový pohľad na viaceré aspekty trhu práce nám ukazuje že naše zaostávanie na trhu práce v porovnaní s ČR je naďalej pomerne významné. Od roku 2008, kedy by sa dalo hodnotiť ako najnižšie, sa obe krajiny výrazne posunuli smerom vpred. Avšak našim českým susedom sa podarilo urobiť minimálne o jeden veľký krok navyše. Treba priznať, že v tejto oblasti je Česká republika v mnohých aspektoch európska špička a môžeme byť radi, že pre dobrý príklad trhu práce nemusíme chodiť ďaleko. Samozrejme, že táto problematika veľakrát presahuje politiky trhu práce a nedá sa riešiť zo dna na deň. Ale uspokojí sa len tým, že máme na Slovensku

historicky najnižšiu mieru nezamestnanosti určite nestačí. Najmä keď v krajine, s ktorou sme pred sto rokmi vytvorili spoločný štát vidíme, že sa veci dajú robiť oveľa lepšie.

Autor: Boris Fojtik, ekonomický analytik, Tatra banka, a.s.
Editor: Róbert Prega, hlavný ekonóm, Tatra banka, a.s.

Je lepšie euro alebo koruna?

Príbeh Českej a Slovenskej republiky po rozdelení v roku 1993 bol veľmi podobný, aj napriek turbulentným vnútropolitickým udalostiam. Obe krajiny zvolili prozápadné politicko-ekonomické smerovanie, vstúpili do EÚ a NATO, prijali relatívne komplikované štrukturálne reformy, hlavne v prvom desaťročí 21. storočia. **V čom sa však jednoznačne rozišli, bolo rozhodnutie ohľadom vstupu do eurozóny.** Slovensko euro prijalo v roku 2009, Česká republika, aj keď by podmienky vedela splniť, sa o členstvo neuchádza. Pozrieme sa na to, ako toto rozhodnutie ovplyvnilo vývoj v oboch krajinách, hlavne na to, ako členstvo (alebo nečlenstvo) v eurozóne vplyva na občanov krajín.

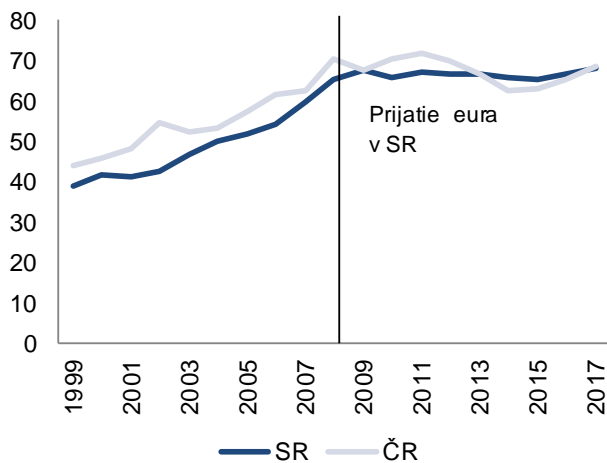
Z ekonomického hľadiska ovplyvňuje krajinu spoločná mena dvoma spôsobmi: odoberá krajine právomoc riadiť monetárnu politiku a sprísňuje kontrolu nad verejnými financiami (tú sprísňuje aj členstvo v samotnej EÚ, členstvo v eurozóne je však ešte o čosi náročnejšie, hlavne cez euroskupinu – orgán ministrov financií eurozóny). **Týmto spôsobom zužuje mantinely pre národnú vládu, oproti krajine s vlastnou menou.**

Ceny a kurz

Krátko pred prijatím eura vládla na Slovensku vášnivá polemika o tom, či euro samotné prinesie prudké zdražovanie (napr. [tu](#) a [tu](#)), vláda dokonca zaviedla [spôsob na trestanie](#) obchodníkov za zvyšovanie cien pri prechode na euro. **Po desiatich rokoch môžeme povedať, že kým k plošnému zdražovaniu nedošlo, v jednom prípade boli obavy opodstatnené.**

Ak sa pozrieme na vývoj cenových hladín v ekonomikách Slovenska a Česka, sú, tak ako v roku 2009, na rovnakej úrovni v porovnaní s priemerom EÚ (okolo 67% priemeru). Kým cenová hladina v priemere sa v zásade v ani jednej z krajín nezmenila, v jednej kategórii bol nárast signifikantný. Relatívne stúpla cenová hladina jedla v oboch krajinách: v ČR zo 72% na 84%, v SR z 80% na 89%. **Napriek obavám bolo tak zdražovanie jedla v krajine, ktorá euro neprijala, marginálne rýchlejšie, čo ale mohlo byť spôsobené nižšou štartovacou čiarou.**

Cenová hladina vyjadrená ako % priemeru EÚ

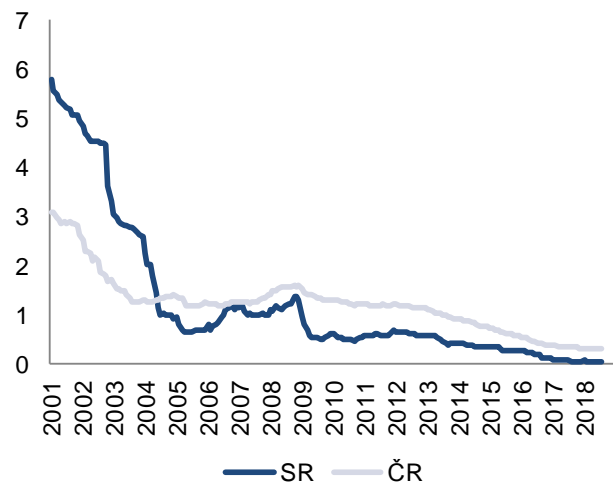
Zdroj: Macrobond, Tatra banka RESEARCH

Monetárna politika

Najviditeľnejšou časťou členstva v menovej únii je (okrem jednotnej meny) neschopnosť riadiť menovú politiku. Centrálna banka nie je národná, ale spoločná pre celú menovú úniu, musí preto brať ohľad na všetkých členov. **Monetárnu politiku tak nastavuje štýlom „one size fits all“, čo zákonite znamená, že pre niektoré krajiny budú úrokové sadzby príliš vysoké, pre iné, naopak, nízke.** Ak má krajina vlastnú menu, má aj vlastnú centrálnu banku, ktorá nastavuje úrokové sadzby vhodne pre danú krajinu.

Čo znie ako nudná ekonomická poučka, má konkrétny a priamy vplyv na občanov krajiny. Ako si takmer každý občan všimol, úrokové sadzby na vkladových produktoch, aj kedysi veľmi populárnych termínovaných účtoch, sú na Slovensku takmer nulové. Toto je spôsobené práve spoločnou menovou politikou. Ako spomíname v článku „Len“ historicky najnižšia miera nezamestnanosti nestačí“, slovenská nezamestnanosť je na historických minimách, mzdy rastú, slovenská ekonomika by tak zniesla úrokové sadzby o čosi vyššie. Česká republika, s vlastnou centrálnou bankou, ich vyššie má.

Úrokové sadzby na vklady obyvateľstva, v % p.a.

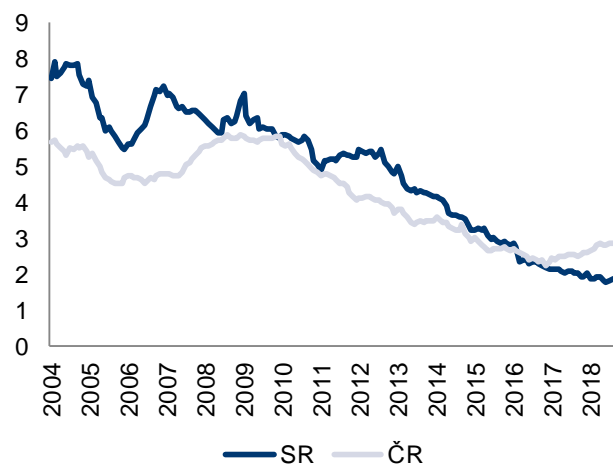

Zdroj: NBS, ČNB, Tatra banka RESEARCH

Úrokové sadzby ECB sú pod nulou, banky v eurozóne teda musia za vklady, ktoré nevedia využiť na úvery, platiť. To znižuje ich motiváciu bánk prijímať depozitá, preto sa snažia „odradiť“ klientov nízkymi sadzbami. V Českej republike, sú úroky stále kladné, preto si banky môžu dovoliť mať aj vklady, ktoré nevedia premeniť na úvery. Rozdiel v menovej politike sa prejavuje dvoma spôsobmi: nižšími sadzbami na vkladoch, ako môžeme vidieť na grafe, ale aj nižším objemom depozit k úverom. **Na Slovensku pripadalo v roku 2017 na každé euro vkladov približne 1 euro úverov, v ČR je to na každú korunu vkladov približne 75 halierov úverov.** Pre české banky sú vklady obyvateľov, vďaka monetárnej politike, atraktívnejšie ako pre slovenské.

Úrokové sadzby sa však netýkajú iba vkladov, ale aj úverov. Kým na jednej strane nízke sadzby trápia sporiteľov, na druhej strane tešia tých, ktorí si chcú napríklad kúpiť nehnuteľnosť cez hypotéku. Úrokové sadzby na úvery sú na Slovensku nižšie, ako v Česku.

Úrokové sadzby na úvery obyvateľstva na nehnuteľnosti, RPMN v % p.a.

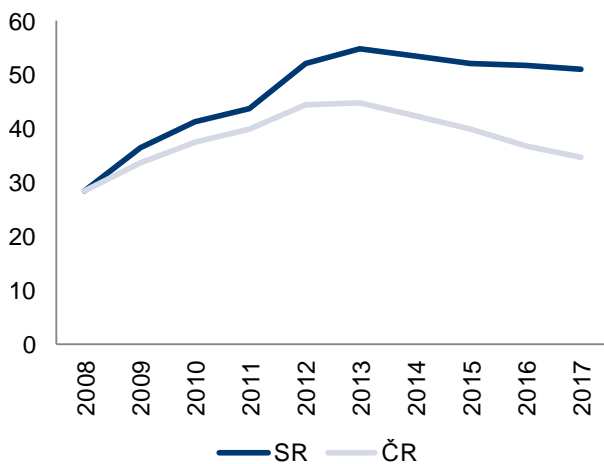
Zdroj: Macrobond, Tatra banka RESEARCH

Verejné financie

Druhou stranou eurovej mince je fiškálna politika. Kým rozdiely medzi členstvom v eurozóne a v „iba“ Európskej únii nie sú štandardne veľké, v neštandardných časoch je neformálna sila eurosкупiny takmer hmatateľná (Grécki politici potvrdia). Ďalší vplyv na verejné financie vyplýva z účasti v EFSF („dočasný euroval“) a ESM („trvalý euroval“), ktorý je negatívny. **K celkovému dlhu SR účasť v týchto mechanizmoch prispieva približne 3,3% HDP.** Napriek tejto „nevýhode“, samotné členstvo v eurozóne má veľmi malý vplyv na riadenie verejných financií, čoho sú práve Slovensko a Česko príkladom.

Obe krajiny začínali krízu s podobnými deficitmi (-2,4% HDP v SR, -2,0% v ČR) aj dlhom (28,5% HDP v SR, 28,3% v ČR). V roku 2009 sa deficit výrazne prehýbil, ako reakcia na krízu. V nasledovných rokoch sa ale politiky rozišli, na toto rozhodnutie však nemalo euro vplyv. **Česká republika sa rozhodla konsolidovať relatívne rýchlo, Slovenská republika konsoliduje pozvoľným tempom.**

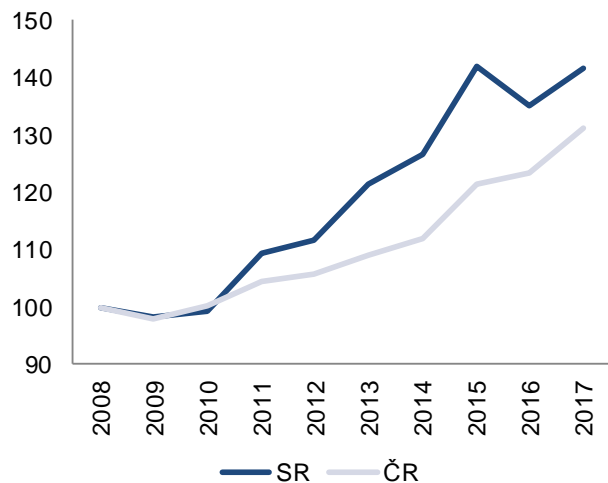
Vládny dlh, v % HDP

Zdroj: Eurostat, Tatra banka RESEARCH

Samotný deficit štátneho rozpočtu však nie je hlavným problémom. Aj keď ekonómov to neteší, v rámci nejakých rozumných pravidiel je saldo verejných financií politická otázka. Ako problematickejší vnímame spôsob, akým slovenská vláda dospela do súčasného stavu. V minulom vydaní mesačníka sme sa venovali prudkému rastu príjmov do slovenského rozpočtu. **Česká republika dokázala konsolidovať rýchlejšie napriek tomu, že im príjmy rástli pomalšie.**

Vývoj daňových príjmov, rok 2008=100

Zdroj: NBS, ČNB, Tatra banka RESEARCH

Rast príjmov štátneho rozpočtu je, samozrejme, eufemizmus pre rast daňovo-odvodového zaťaženia. Inak povedané, daňovo-odvodové zaťaženie rástlo na Slovensku rýchlejšie ako v Česku, napriek tomu tieto zvýšené dane nevyužíva na znižovanie deficitu, ale na rast vládnych výdavkov. Navyše, ako dokazuje odpor jednotlivých ministerstiev k iniciatíve hodnota za peniaze, je dôvodné obávať sa, že významná časť vládnych výdavkov je neefektívna.

Samotné rozhodnutie o konsolidovaní však nie je rozhodnutie vyplývajúce z členstva v eurozóne. Euro tak nie je klietka, národná vláda má stále relatívne veľký priestor ovplyvňovať svoju ekonomiku, aj keď nemôže riadiť menovú politiku.

Summa summarum

Po takmer desiatich rokoch členstva Slovenska v eurozóne môžeme bilancovať. Napriek hlbokéj hospodárskej kríze, a problémom s Gréckom, rozdiel v hospodárskom vývoji Slovenskej a Českej republiky bol relatívne malý. Napriek tomu členstvo v menovej únii čiastočne obmedzuje národnú vládu v rozhodovaní. Česká republika si 10 rokov po kríze, aj vďaka autonómnej monetárnej politike, vedie veľmi dobre. HDP sa po kríze zotavilo relatívne rýchlo, nezamestnanosť je na rekordne nízkych úrovniach, verejné financie sú v prebytku, úrokové sadzby sú kladné. Avšak ako môže euro brzdiť zodpovednú vládu, na druhej strane obmedzuje možnosti aj pre nezodpovedné vlády. **Členstvo v eurozóne však nie je záračnou pilulkou, ani olovenou guľou na nohe.** Európska krajina môže byť úspešná aj neúspešná rovnako s eurom ako bez neho. Slovensko a Česko sa v názore na členstvo v eurozóne rozdelili, obe ale stále patria medzi úspešné.

Autor: Tibor Lörincz, ekonomický analytik, Tatra banka, a.s.

Editor: Róbert Prega, hlavný ekonóm, Tatra banka, a.s.

	26.10.2018				
Eurozóna	19:38	12/2018	03/2019	06/2019	09/2019
ECB kľúčová sadzba	0.00	0.00	0.00	0.00	0.25
Euribor 1M	-0.37	-0.40	-0.40	-0.20	-0.15
Euribor 3M	-0.32	-0.35	-0.30	-0.15	-0.05
Euribor 6M	-0.26	-0.25	-0.20	-0.10	0.05
Euribor 12M	-0.15	-0.15	-0.05	0.10	0.20
Nemecký bund 2Y	-0.67	-0.60	-0.50	-0.30	0.00
Nemecký bund 5Y	-0.21	-0.20	0.00	0.20	0.50
Nemecký bund 10Y	0.36	0.40	0.60	0.80	1.00

	26.10.2018				
USA	19:38	12/2018	03/2019	06/2019	09/2019
Fed funds	2.25	2.50	2.75	3.00	3.00
Libor 3M	2.51	2.80	3.05	3.30	3.30
T-Notes 5Y	2.93	3.10	3.40	3.50	3.30
T-Notes 10Y	3.10	3.20	3.40	3.50	3.30

	26.10.2018				
Kľúčové sadzby centrálnych bánk	19:38	12/2018	03/2019	06/2019	09/2019
Česká republika	1.50	1.75	1.75	2.00	2.25
Poľsko	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50
Maďarsko	0.90	0.90	0.90	0.90	0.90

	26.10.2018				
Devízové kurzy	19:38	12/2018	03/2019	06/2019	09/2019
EUR/USD	1.13	1.17	1.15	1.17	1.19
EUR/CHF	1.14	1.12	1.13	1.14	1.18
EUR/CNY	7.88	8.19	7.94	8.07	8.09
USD/CNY	6.95	7.00	6.90	6.90	6.80
EUR/CZK	25.83	25.20	25.00	25.20	25.40
EUR/HUF	324	320	320	320	320
EUR/PLN	4.31	4.20	4.20	4.20	4.15
EUR/RON	4.66	4.70	4.70	4.70	4.65

Ekonomika SR	2015	2016	2017e	2018f	2019f
HDP, reálne ceny, % r/r	3.9	3.3	3.4	4.0	4.0
HDP, nominálne v mld. EUR	78.9	81.2	85.0	90.5	96.2
Spotreba domácností, reál. ceny, % r/r	2.3	2.6	3.7	3.2	3.2
Investície, reál. ceny, % r/r	19.8	-8.3	3.2	12.0	3.0
Priemyselná produkcia, % r/r	6.0	3.7	3.0	5.0	8.0
Zamestnanosť, ESA ¹ % r/r	2.0	2.4	2.0	2.0	1.2
Nezamestnanosť, VZPS ² , %	11.5	9.7	8.1	6.3	5.5
Nominálne mzdy, % r/r	2.9	3.3	4.6	6.5	6.0
Inflácia, priemer, % r/r	-0.3	-0.5	1.3	2.6	2.3
Inflácia, koniec obdobia, % r/r	-0.5	0.2	1.9	2.5	2.3
Ceny priemyselných výrobcov, % r/r	-4.2	-4.3	1.9	3.0	3.0
Deficit verejných financií, % HDP	-2.7	-1.7	-1.0	-1.0	-1.0
Verejný dlh, % HDP	52.3	51.8	50.9	49.5	47.3

¹⁾ na základe podnikových štatistík

²⁾ výberové zisťovanie pracovných síl

Upozornenie:

Súbor informácií obsiahnutý v tomto dokumente (ďalej len "Informácie") nie je návrhom, verejným návrhom na uzatvorenie zmluvy, časťou zmluvy, pokynom, marketingovým oznámením, investičným poradenstvom, investičným odporúčaním, vyhlásením verejnej obchodnej súťaže, verejným prísľubom, verejnou ponukou alebo výzvou na upísanie cenného papiera v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenskej republiky. Tieto Informácie majú výhradne informatívny charakter a nenahrádzajú nevyhnutnú odbornú starostlivosť v oblasti poskytovania investičných služieb.

Tatra banka, a.s., so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava 1, IČO: 00 686 930, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Sa, vložka číslo 71/B (ďalej len „Tatra banka, a.s.“) pri spracovaní Informácií postupovala s maximálnou starostlivosťou, a to najmä pri výbere Informácií z verejne dostupných zdrojov, ktoré použila pri spracovaní Informácií. Tatra banka, a.s. nezodpovedá za úplnosť a presnosť poskytovaných Informácií, ani za ich nesprávne použitie a aplikáciu. Použitím Informácií uvedených v tomto dokumente nevzniká právo na náhradu prípadnej škody alebo jej časti. Vyjadrenia a stanoviská prezentované v rámci Informácií sa nemusia zhodovať s vyjadreniami a stanoviskami Tatra banky, a.s. ani iných subjektov.

V prípade, ak sú medzi Informáciami uvedené aj údaje o výkonnosti akéhokoľvek finančného nástroja, či už v minulosti alebo ako odhad do budúcnosti, potom Tatra banka, a.s. upozorňuje na skutočnosť, že sa nejedná o spoľahlivý ukazovateľ o výkonnosti v budúcnosti.

Obsah tohto dokumentu nebol skontrolovaný žiadnym orgánom dohľadu. Klientom sa odporúča postupovať s primeraným uvážením vo vzťahu k Informáciám uvedeným v tomto dokumente a v prípade akýchkoľvek pochybností vo vzťahu k Informáciám uvedeným v tomto dokumente, odporúčame klientom aby sa poradili s príslušnými odborníkmi.

Daňový režim závisí od individuálnej situácie klienta a v budúcnosti sa môže zmeniť.

Sprístupnenie Informácií obsiahnutých v tomto dokumente sa riadi právnym poriadkom Slovenskej republiky. Tatra banka, a.s. ani ďalšie subjekty, ktorých produkty a služby môžu byť spomenuté v rámci Informácií, nezodpovedajú za možnosť použitia týchto produktov a služieb mimo územia Slovenskej republiky a taktiež nezodpovedajú za to, či použitie týchto Informácií je v súlade so zákonmi alebo s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi iných krajín.

Akékoľvek preberanie Informácií uvedených v tomto dokumente je povolené bez predchádzajúceho písomného súhlasu Tatra banky, a.s. len v rozsahu zákonnej licencie v zmysle zákona č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (Autorský zákon) v znení neskorších predpisov.